

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

634. meddelelse. 14. januar 1960

A. Forsøgsresultater

Forsøg med hvedesorter 1954-1959

På statens forsøgsstationer ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte, Abed, Aarslev, Askov, Ødum, Spangsbjerg, Borris og Højer, samt på Statsfrøkontrollens gård, Brøndgaarden ved Ballerup, er der i årene 1954-59 gennemført sortsforsøg med hvede. Sidstnævnte sted er forsøgene først påbegyndt i 1955. Ved Lyngby i 1954 og ved Ødum i 1956 er forsøgene kasseret på grund af fugleskade, ved Højer kunne forsøget ikke sås i det regnrige efterår 1954, og forsøget ved Borris i 1958 har måttet kasseres. Opgørelsen omfatter herefter ialt 61 forsøg. I nogle forsøg, 5 i 1954 og 2 i 1956, har der været vinterskade, og resultaterne af disse forsøg er anført særskilt.

Af sorterne har 4 været med i hele forsøgsperioden, 2 har været med i 4 år og 1 sort har været med i 2 år. Ved opgørelsen er resultaterne for de sorter, som ikke har været med i alle år, omregnet i forhold til Weibulls Banco, og ved forholdstalsberegningen er udbyttet af denne sort sat = 100.

Følgende oversigt giver hovedresultaterne af forsøgene, og i bilaget er anført forholdstal for kærneudbyttet ved de enkelte forsøgssteder og i de enkelte år.

	Forsøg uden vinterskade				Forsøg med vinterskade			
	ant- for- søg	hkg pr. ha kærne	hkg pr. ha halm	forholds- tal kærne halm	ant. for- søg	hkg pr. ha kærne	kar. f. vinter- fasthed 0-10*	
1954-59: Weibulls Banco	54	50,2	65,3	100	100	7	39,8	9,5
— Cappelle Desprez	54	53,0	60,8	106	93	7	23,1	4,3
— Heine VII	54	50,5	59,1	101	91	7	40,8	8,7
— Øtofte 56	54	48,5	63,7	97	98	7	43,6	9,8
1956-59: Sophiehøj 13	40	49,7	69,7	99	107	2	35,9	7,4
— Svaløf Svale	40	48,4	69,0	96	106	2	36,4	9,5
1958-59: Weibulls Starke	21	50,4	64,9	100	99	—	—	—

* 0 = helt ødelagt, 10 = uskadt

	strå- længde cm	leje- tilbøje- lighed 0-10*	mg pr. korn	g pr. liter	pet. protein i kærne- tørstof**	mod- nings- dato
Weibulls Banco	111	2,0	40,5	779	11,2	14/8
Cappelle Desprez	96	2,2	53,6	761	11,4	9/8
Heine VII	100	2,2	49,8	764	10,8	10/8
Øtofte 56	101	2,5	41,2	770	11,1	11/8
Sophiehøj 13	110	3,8	45,4	767	11,7	12/8
Svaløf Svale	114	2,2	45,1	772	11,3	14/8
Weibulls Starke	110	0,8	40,9	780	11,3	14/8

* 0 = helt stående, 10 = helt i leje

** N × 5,7

I gennemsnit af alle forsøg uden vinterskade har Weibulls Banco givet 50,2 hkg kærne pr. ha. Cappelle Desprez har givet ca. 6 pct. mere, Heine VII, Weibulls Starke og Sophiehøj 13 ligger med omtrent samme udbytte som Banco, medens Øtofte 56 og Svaløf Svale har givet 3-4 pct. mindre. I de vinterskadede forsøg er det især Cappelle Desprez, det er gået ud over. Den har givet mindre end halvdelen af normalt udbytte og har fået betydelig lavere karakter for vinterfasthed end de øvrige sorter. I et enkelt forsøg på marsken har den været helt udvintret. For de øvrige sorters vedkommende giver resultaterne af de få forsøg ikke et sikkert grundlag for at vurdere forskelle i vinterfasthed.

Af bilaget fremgår det, at sorterernes udbytte har varieret en del fra år til år. Cappelle Desprez er naturligvis påvirket i de år, der har været vinterskade, men endvidere ses det, at Øtofte 56 har givet relativt lavt udbytte de sidste 2-3 år og Heine VII, Sophiehøj 13 og Svaløf Svale har haft et dårligt år i 1958.

Halmudbyttet er meget lavt hos Cappelle Desprez og Heine VII og højt hos Sophiehøj 13 og Svaløf Svale. Strået er meget kort hos Cappelle Desprez og ret kort hos Heine VII og Øtofte 56, medens Svaløf Svale har relativt langt strå. Karaktererne for lejetilbøjelighed angiver Sophiehøj 13 som den mest blødstråede og Weibulls Starke som den mest stivstråede, medens der mellem de øvrige sorter kun er små forskelle. Normalt vil Cappelle Desprez og Heine VII dog være forholdsvis bedre stående end de øvrige sorter, men i en del forsøg, især i 1958, har stærk nedknækning af strået forårsaget udbredt lejesæd også i disse sorter. Cappelle Desprez og Heine VII har store og Weibulls Banco, Weibulls Starke og Øtofte 56 små kærner. Rumvægten er høj hos Weibulls Banco og Weibulls Starke og relativ lav hos Cappelle Desprez. Proteinindholdet er højest hos Sophiehøj 13 og lavest hos Heine VII. Ved bagningsundersøgelser udført af brødkornsudvalget under Akademiet for de tekniske Videnskaber, hvor de 6 første sorter har deltaget, viste resultaterne, at Weibulls Banco, Cappelle Desprez, Øtofte 56 og Sophiehøj 13 var lige gode m.h.t. bageevne, Svaløf Svale var lidt ringere og Heine VII var ringest. Der er dog kun tale om ret små forskelle.

Af de iagttagelser, der i forsøgene er gjort vedrørende sygdomsangreb, fremgår det, at Øtofte 56 og Heine VII ofte har været stærkere angrebet af meldug og undertiden af gulrust end de øvrige sorter.

Beskrivelse af sorterne

Weibulls Banco har været måleprøve. Sorten er vinterfast, har middellangt, stivt strå og små kærner med høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold.

Cappelle Desprez har i forsøg uden vinterskade givet højest kærneudbytte, 6 pct. mere end Banco, men sorten er ikke vinterfast, og efter strenge vintre kan udbyttet være stærkt nedsat. Den har kort, stivt strå og meget store kærner med lav rumvægt og højt proteinindhold. Den modner tidligt.

Heine VII har givet omtrent samme udbytte som Banco og har haft tilfredsstillende vinterfasthed. Den har kort, stivt strå og store kærner med knap middelhøj rumvægt og lavt proteinindhold. Sorten synes noget modtagelig for angreb af meldug og gulrust. Den modner tidligt.

Øtofte 56 har givet 3 pct. lavere kærneudbytte end Banco. Sorten er vinterfast, har kort, ret stivt strå og små kærner med middelhøj rumvægt og proteinindhold. Den synes noget modtagelig for angreb af meldug og gulrust. Den modner tidligt.

Sophiehøj 13 ligger omtrent på højde med Banco i kærneudbytte. Den har middellangt, nogenlunde stivt strå og middelstore kærner med middelhøj rumvægt og højt proteinindhold. Sorten er ikke i handelen.

Svaløf Svale har givet 3-4 pct. lavere kærneudbytte end Banco. Den har godt middellangt, ret stivt strå og middelstore kærner med middelhøj rumvægt og proteinindhold. Den modner samtidig med Banco.

Weibulls Starke har i to års forsøg givet samme kærneudbytte som Banco, som den m.h.t. øvrige egenskaber også ligner; strået er dog stivere end hos Banco. Sorten afprøves yderligere.

Bilag til 634. meddelelse

Forholdstal for kærneudbytte

	Wei- bulls Banco	Cap- pelle Desprez	Heine VII	Øtofte 56	Sophie- høj 13	Svaløf Svale	Wei- bulls Starke	hkg pr. ha = 100
Gennemsnit af alle forsøg	100	106	101	97	99	96	100	50,2
Aakirkeby	100	105	105	102	99	101	102	47,7
L yngby	100	100	97	95	96	93	103	51,4
Brøndgården	100	109	101	101	101	97	98	54,2
Tystofte	100	109	106	101	98	94	104	49,8
Abed	100	103	91	92	98	95	98	46,5
Aarslev	100	111	102	99	102	101	101	48,0
Askov	100	105	98	91	97	96	99	49,2
Ødum	100	103	100	99	101	97	100	54,6
Spangsbjerg	100	103	99	89	95	91	99	55,5
Borris	100	109	108	91	98	96	93	42,5
Højer	100	108	106	107	105	100	103	50,3
1954*	100	82	104	105	—	—	—	39,5
1955	100	104	104	99	—	—	—	49,5
1956*	100	94	104	103	98	98	—	50,5
1957	100	107	102	96	101	97	—	55,9
1958	100	106	91	92	94	92	104	43,0
1959	100	106	99	94	99	97	98	53,9

* vinterskadede forsøg medtaget

Abonnement på korte meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plankultur kan tegnes på ethvert postkontor og hos postbudet under navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plankultur«.

Abonnementsprisen er 4 kr om året, postpenge iberegnet.

Meddelelse om adresseændring må indgives til postvæsenet.

Trykt i 20.000 eksemplarer.